

กระทู้ถามที่ ๑๒๕๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๗ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง การแก้ปัญหาโรคเพลี้ยระบาดในข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาปนายนกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันเกิดโรคเพลี้ยระบาดอย่างหนักในข้าว อ้อย และมันสำปะหลังของเกษตรกร ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลงอย่างน่าเป็นห่วง ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรลดลงอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินมาตรการป้องกันและปราบปรามโรคเพลี้ยระบาดในข้าว อ้อย และมันสำปะหลังของเกษตรกรหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลจะประสานไปยังมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และวิทยาเขตที่มีอยู่ทั่วประเทศให้ดำเนินการหาแนวทางป้องกันมิให้เพลี้ยระบาดในพื้นที่ผลทางการเกษตรได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลจะสั่งการให้เกษตรกรอำเภอ เกษตรจังหวัด และกรมวิชาการเกษตรเร่งดำเนินการช่วยเหลือและให้ความรู้แก่เกษตรกรได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๒๕๘ ร.

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การแก้ปัญหาโรคเพลี้ยระบาดในข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การแก้ปัญหาโรคเพลี้ยระบาดในข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

ขอเรียนว่า รัฐบาลมีมาตรการในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับโรคเพลี้ยระบาดในพืช ดังนี้

๑. การแก้ปัญหาเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในข้าว โดยกรมส่งเสริมการเกษตรมีแผนและมาตรการในการดำเนินการ ดังนี้

๑) แผนการเฝ้าระวังโดยจัดทำแปลงติดตามสถานการณ์และจัดหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อสำรวจติดตามสถานการณ์และถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร

๒) แผนการเตือนภัยเมื่อสำรวจพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัยให้ประกาศเตือนภัยทางหอกระจายข่าวและวิทยุท้องถิ่นเพื่อให้เกษตรกรติดตามเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

๓) แผนป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในระดับจังหวัดโดยการรณรงค์ควบคุมในพื้นที่ประสบปัญหาการระบาด โดยนำ ๓ มาตรการมาเลือกใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การระบาดศัตรูพืช ดังนี้

- มาตรการที่ ๑ ข้าวระยะกล้า - แดกกอ (๑๐ - ๓๕ วัน) มักพบการเคลื่อนย้ายของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัย ชนิดปีกยาวอพยพเข้าแปลงนาเพื่อวางไข่ ดังนั้นขอให้เกษตรกรสำรวจแปลงนา ถ้าพบตัวอ่อนเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ควรให้เลือกวิธีควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลโดยวิธีผสมผสานที่เหมาะสม เช่น ใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียฉีดพ่น ใช้สารสกัดจากสะเดาฉีดพ่น ใช้สารเคมีประเภทยับยั้งการลอกคราบฉีดพ่น และการระบายน้ำออกจากแปลงนาทิ้งไว้ ๔ วัน แล้วปล่อยน้ำเข้าเพื่อปรับสภาพไม่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

- มาตรการที่ ๒ ข้าวระยะตั้งท้อง - ออกรวง (๖๐ - ๙๐ วัน) ในระยะนี้มักพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวอ่อนรุ่นที่ ๒ และตัวเต็มวัย วิธีควบคุมที่เหมาะสม เช่น การใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียฉีดพ่น การใช้สารสกัดจากสะเดาฉีดพ่น การระบายน้ำออก/เข้าแปลงนา เพื่อปรับสภาพไม่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรฉีดพ่น

- มาตรการที่ ๓ ข้าวระยะออกรวง - เก็บเกี่ยว (๙๐ - ๑๒๐ วัน) ระยะนี้ข้าวเริ่มแก่ - เก็บเกี่ยว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลจะสร้างปีกและตัวเต็มวัยจะอพยพออกจากแปลงนาไปตามทิศทางของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (ตุลาคม - มกราคม) เพื่อผสมพันธุ์ โดยแหล่งอาหารและแหล่งอาศัยในแปลงนาข้าว (อายุ ๒๕ - ๓๐ วัน) สำหรับวิธีการควบคุมที่เหมาะสมโดยใช้วิธีกล และวิธีฟิสิกส์ เช่น การใช้กับดักเหนียว และใช้แสงไฟล่อ

๒. การแก้ปัญหาศัตรูอ้อย กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการจัดทำโครงการศึกษาเรื่อง ผลการส่งเสริมควบคุมศัตรูอ้อยโดยชีววิธี ปี ๒๕๕๒ ซึ่งได้รับงบประมาณจากกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร และสำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร ซึ่งผลการศึกษาพบว่า แปลงอ้อยที่จัดทำโครงการควบคุมศัตรูอ้อยโดยชีววิธีจะมีปริมาณศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียน ไช้ทริโคโคแกรมมา แตนเบียนหนอนโคทีเรีย แมลงหางหนีบ เพิ่มขึ้น ทั้งนี้การเพิ่มจำนวนปริมาณศัตรูธรรมชาติลงในแปลงปลูกอ้อย และการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติที่มีอยู่ในแปลงจะส่งผลทำให้ปริมาณศัตรูธรรมชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สามารถควบคุมศัตรูอ้อย (หนอนกออ้อย หนอนบุง ตัวหนอนยาว ฯลฯ) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการลดต้นทุนการผลิตด้านสารเคมีปลอดภัยต่อผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัจจุบันกรมส่งเสริมการเกษตร โดยศูนย์บริหารศัตรูพืช ทั้ง ๙ แห่ง ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ พิษณุโลก สุพรรณบุรี ชัยนาท นครราชสีมา ขอนแก่น ชลบุรี สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการในมาตรการป้องกันและปราบปรามศัตรูอ้อย โดยส่งเสริมและแนะนำให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี ผลิตขยายศัตรูธรรมชาติ สำหรับการป้องกันกำจัดศัตรูอ้อย

๓. การแก้ปัญหาเพลิงแอมันสำปะหลัง

๑) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการจัดทำโครงการ การจัดการเพลิงแอมันสำปะหลัง เพื่อไม่ให้ความเสียหายกับผลผลิตและท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง และป้องกันการแพร่กระจายของเพลิงแอมันไปยังแหล่งปลูกมันสำปะหลังอื่น ดำเนินการใน ๔๕ จังหวัด พื้นที่ ๖๐๐,๐๐๐ ไร่ ประกอบด้วย ๒ มาตรการ คือ

(๑) มาตรการเร่งด่วนโดยการฉีดพ่นสารเคมีในแปลงที่มีการระบาดของเพลิงแอมัน และแช่ท่อนพันธุ์ในแปลงที่ปลูกใหม่ ดำเนินการใน ๒๐ จังหวัด พื้นที่ ๒๕๐,๐๐๐ ไร่ ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา ขอนแก่น กาญจนบุรี บุรีรัมย์ อุทัยธานี นครสวรรค์ ชัยภูมิ ลพบุรี ระยอง สระบุรี สระแก้ว จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี กำแพงเพชร ชัยนาท พิษณุโลก ชลบุรี อุตรดิตถ์ และจังหวัดราชบุรี

(๒) มาตรการเฝ้าระวังการระบาดของเพลิงแอมัน ดำเนินการในพื้นที่ ๔๕ จังหวัด ที่มีการปลูกมันสำปะหลังได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา หนองคาย ขอนแก่น มุกดาหาร บุรีรัมย์ สกลนคร สระแก้ว นครพนม จันทบุรี พิจิตร ระยอง เพชรบูรณ์ ฉะเชิงเทรา ตาก ปราจีนบุรี สุโขทัย กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ลพบุรี เพชรบุรี กำแพงเพชร เชียงราย พิษณุโลก พะเยา อุทัยธานี ลำปาง นครสวรรค์ แพร่ สระบุรี ชัยภูมิ ชลบุรี อุตรดิตถ์ ราชบุรี ชัยนาท ยโสธร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ เลย หนองบัวลำภู และจังหวัด อุตรดิตถ์ โดยดำเนินการ ดังนี้

- แช่ท่อนพันธุ์ในแปลงที่ปลูกใหม่ด้วยสารเคมีที่กรมวิชาการเกษตรแนะนำ
- ถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการเพลิงแอมันแก่เจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้อง

- ผลิตขยายศัตรูธรรมชาติสำหรับควบคุมเพลี้ยแป้งโดยศูนย์บริหารศัตรูพืช
 - กำจัดเพลี้ยแป้งที่ติดไปกับท่อนพันธุ์ก่อนการขนส่งโดยการฉีดพ่นด้วยสารเคมี
- ที่กรมวิชาการเกษตรแนะนำ
- จัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน โดยให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการ มีการสำรวจประเมินสถานการณ์อย่างสม่ำเสมอ และประกาศเตือนเกษตรกร
 - ทำการประชาสัมพันธ์โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อมวลชน (หนังสือพิมพ์/ทีวี/หอกระจายข่าว) จัดทำวีดิทัศน์ แผ่นพับ และแผ่นไวนิล เป็นต้น
 - ก่อนเริ่มดำเนินโครงการและระหว่างดำเนินโครงการ มีการถ่ายทอดความรู้เรื่องเพลี้ยแป้ง และการจัดการเพลี้ยแป้งโดยวิธีผสมผสานแก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๒) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการจัดทำโครงการ การจัดการเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ระยะที่ ๒ จากงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินการในพื้นที่ที่จะมีการปลูกมันสำปะหลังใหม่ ในเดือนกันยายน - ตุลาคม ๒๕๕๓ พื้นที่ ๘๗,๙๐๐ ไร่ (ใน ๔๕ จังหวัด) โดยเกษตรกร ๘,๗๘๐ ราย ที่ปลูกมันสำปะหลังใหม่ จะได้รับความรู้และสนับสนุนให้แช่ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังก่อนปลูกในสัดส่วนรายละไม่เกิน ๒๕ ไร่ และศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๕๗๒ ศูนย์ที่จัดตั้งแล้วเป็นกลไกหลักในการขยายองค์ความรู้สู่เกษตรกร ให้สามารถบริหารจัดการเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำตอบข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะร่วมกันดำเนินงานวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงพันธุ์ข้าวที่มีความต้านทานโรค แมลงศัตรูข้าว ซึ่งจะดำเนินการในพื้นที่ต่าง ๆ ร่วมกับมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค โดยการทดสอบพันธุ์ข้าวตามวิทยาเขตต่าง ๆ ร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวของกรมการข้าว นอกจากนี้ยังร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกของสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (IRRI) เพื่อการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ต่าง ๆ และเมื่อได้พันธุ์ที่เหมาะสมแล้ว กรมการข้าวโดยศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวจะผลิตเมล็ดพันธุ์และจำหน่ายให้เกษตรกรนำไปเพาะปลูกต่อไป

คำตอบข้อที่ ๓

ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายในการเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกรโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรสู่เกษตรกร ซึ่งมุ่งเน้นในด้านการให้ความรู้แก่เกษตรกรด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมด้านการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลโดยตรง การจัดทำแปลงนาเรียนรู้ แปลงสาธิต จัดงานรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ การจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชน การจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูข้าวชุมชน แปลงพยากรณ์ แปลงสาธิตการจักระบบนิเวศน์ในนาข้าว และโรงเรียนชาวนาเพื่อให้เกษตรกรได้มีความรู้แล้วนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติในแปลงนาของตนเอง ซึ่งการดำเนินโครงการต่าง ๆ ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ เช่น เกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ และเกษตรตำบล เป็นผู้ปฏิบัติงานตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ตามโครงการอยู่แล้ว